

תאונות חוזרות בעבודה על או בקשר גגות שבירים

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית בשיתוף עם המוס"ל מבקשים להביא לתשומת לב למעסיקים ולעובדים, **בקשר לעבודה על גגות שבירים** ולאור תאונות עבודה חוזרות שחלקן אף היו קטלניות, שיש לעמוד בדרישות הבטיחות הקובעות בדין בעת ביצוע עבודות המוגדרות עבודה בגובה על גג שביר.

להלן מספר דוגמאות של תאונות שהתרחשו בעבודה בגג שביר:

1. **תאונת עבודה קטלנית במפעל - נפילת עובד במהלך עבודות איטום על גג שביר.**
   - העובד הינו ותיק ובעל ניסיון רב במקום העבודה.
   - ביצוע פעולה לא מתוכננת מראש - איטום נקודתי במהלך יום גשום על גג המורכב מלוחות אסבסט בשילוב לוחות פוליקרבונט (סנטף) המשמשים להגברת התאורה הטבעית
   - עבודה בגובה ללא היתר עבודה בגובה וללא ציוד מיגון אישי לעבודה בגובה כנדרש בתקנה (רתמה, קווי חיים וכדומה).

מהלך האירוע:
העובד עלה לבצע עבודה על גג המורכב מלוחות אסבסט בשילוב לוחות פוליקרבונט במהלך התקדמותו על הגג, העובד ללא ציוד מגן אישי, דרך על לוח סנטף שביר. הלוח קרס תחת משקלו, והעובד נפל מגובה מספר מטרים.

2. **תאונת עבודה קטלנית - נפילת עובד במהלך עבודות ניקוי גג שביר.**
   - שני עובדים עלו לגג שביר לצורך ביצוע עבודת ניקוי.
   - בשלב מסוים אחד העובדים ירד מהגג, והשני נותר לעבוד לבדו ללא פיקוח.
   - לא בוצעה הכנה מוקדמת לעבודה בגובה
   - לא סופק לעובדים ציוד מיגון אישי כנדרש בתקנה (רתמה, קווי חיים וכדומה).

מהלך האירוע:
העובד שנותר על הגג ללא ציוד מיגון אישי דרך על לוח תאורה שקוף ("פתח תאורה") שהיה חלק ממבנה הגג. הלוח נשבר תחת משקלו, והעובד נפל מגובה של כ־7 מטרים ונהרג במקום.

גורמים תורמים להתרחשות התאונות :

- תנאי מזג אוויר, הגג אינו מתוחזק בצורה נאותה (נקיון, סדקים, קושי בזיהוי לוחות סנטף)
- תכנית ניהול הבטיחות אינה מכסה את כל מרכיבי הסיכון בעבודה על גג במקרים הנ"ל .
  - חוסר בהדרכה /הסמכה מתאימה לביצוע העבודה בגובה.
  - לא קיימים נהלים עבודה לביצוע עבודות על גגות.
- העובדים ביצעו את העבודה ללא שימוש בציוד מגן אישי שמתאים לסוג העבודה כנדרש בתקנות

עיקרי התקנות הרלוונטיות שהופרו :

- תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים) תשמ"ו-1986.
- תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) תשס"ז-2007.
- תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי) תשנ"ז-1997.
- תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים) תשנ"ז-1999.
- תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות) תשע"ג-2013.

פעולות מתקנות ותובנות לשיפור ולצמצום אירועי בטיחות בעבודה על גג שביר:

1. דרישות בטיחות כלליות למבנה

1.1. יש לערוך בדיקה יסודית של הגג על כל רכיביו כנדרש בתקנות ע"י בעל מקצוע.
1.2. זיהוי וסימון גורמי סיכון על הגג ובכלל זה פתחי אוורור ותאורה.
1.3. הסדרת גישה בטוחה לגג המבנה.
1.4. גידור אזור העבודה למניעת גישה בלתי מבוקרת ושילוט מתאים.

2. דרישות אמצעי בטיחות:

2.1. יש לוודא כי העובד מקבל ומשתמש בציוד מגן אישי מתאים ותקני לסוג העבודה המתבצעת.
2.2. במידת הצורך יש לוודא הימצאותם של נקודות עגינה/קווי חיים/רשת בטיחות
2.3. יש לתכנן ולספק לוחות דריכה או זחילה מתאימים.

3. דרישות כלליות :

3.1. הדרכה והסמכה - יש לוודא טרם תחילת העבודה בדבר הסכנות והסיכונים בעבודה בגובה ובדגש על גגות שבירים הדרכה לפני התחלת העבודה לסיכונים בעבודה בגובה ובדגש לסיכונים בגגות שבירים, יש לספק תמצית מידע בכתב ולתעד את ההדרכה והנושאים בפנקס הדרכה.
3.2. אין לבצע עבודה על גג שביר או תלול בידי אדם בודד.
3.3. עבודה בהתאם לתוכנית ניהול בטיחות והכנת סקר סיכונים במקום בו מתבצעת העבודה.
3.4. עבודה בהתאם לנהלי עבודה פנימיים.

